

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ความสำคัญของการวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผลการวิจัย
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน
3. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่า 0.50
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพ
2. ผู้เรียน ได้เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวของตำบลละลวดมากขึ้น เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นที่ตนอาศัย และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน
3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา และครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดละลวด อำเภอขำนิ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 58 คน ซึ่งจัดนักเรียนในแต่ละห้องคะความสามารถทางการเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนวัดละลวด ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ประกอบด้วย

- 2.1 หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ตำบลละลาดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 12 แผน

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ตำบลละลาดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 ข้อ

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 15 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ แล้วทำการเก็บข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งหลักสูตรท้องถิ่น แต่ละเรื่องได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

3.3 การทดสอบหลังเรียน (Post-test) เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการศึกษาแล้วให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

3.4 สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 15 ข้อ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหลังจากการทดสอบหลังเรียน

3.5 นำผลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่นเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้และศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Dependent Samples t-test โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น ทั้ง 6 เรื่อง มีประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ $83.50/80.93$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ $80/80$

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.6955 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 69.55

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ $83.50/80.92$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ $80/80$ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง ตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญมีการดำเนินการสร้างเป็นขั้นเป็นตอนอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม ศึกษาหลักสูตร คู่มือ หนังสือเรียน วิธีการ หลักการ ทฤษฎี วิธีการพัฒนา คัดเลือกและกำหนดสาระการเรียนรู้ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่สังัด อุทรานันท์ (2532 : 31-35) ได้สรุปสาระสำคัญของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลยแต่โดยทั่วไปแล้วความหมายของการพัฒนาหลักสูตรหมายถึงกระบวนการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรดังนั้นจึงพบว่าในการพัฒนาหลักสูตรเริ่มตั้งแต่

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตร การดำเนินการร่างหลักสูตรซึ่งในส่วนของการดำเนินการร่างหลักสูตรนี้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพของสังคมที่กำหนดจุดมุ่งหมายการคัดเลือกเนื้อหาสาระ และการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จแล้วและเมื่อได้ร่างหลักสูตรเรียบร้อยแล้วเป็นขั้นของการนำเอาหลักสูตรไปใช้การประเมินผลที่ได้จากหลักสูตรและในขั้นตอนสุดท้ายมีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษมศรี สมสาร (2553 : 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวเมืองพิบูลมังสาหาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวเมืองพิบูลมังสาหาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 86.05/85.11 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการสอนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวเมืองพิบูลมังสาหาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ เบญจใจพร เชื้อทอง (2553 : 91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นการเรียนรู้ตามวิถีพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรท้องถิ่นการเรียนรู้ตามวิถีพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 86.05/85.11 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอนด้วยหลักสูตรท้องถิ่นการเรียนรู้ตามวิถีพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับโรจน์ อ่อนสำลี (2552 : 78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในเขตพื้นที่การศึกษาชานาต ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในเขตพื้นที่การศึกษาชานาต มีองค์ประกอบด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผล ด้านสื่อและอุปกรณ์ มีความเหมาะสมในระดับมาก 2) ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในเขตพื้นที่การศึกษาชานาต ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านผลการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมาก และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในเขตพื้นที่การศึกษาชานาตสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้งนี้เป็นเพราะก่อนที่ผู้วิจัยจะสร้างหลักสูตรท้องถิ่นนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีสร้างหลักสูตรท้องถิ่นจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นอย่างละเอียด ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงได้เรียบเรียงเนื้อหาจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด จากนั้นจึงได้นำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม รับฟังข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนก่อนนำมาใช้ทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง ประกอบกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยได้มีการสร้างแบบทดสอบที่ดีวัดได้อย่างแม่นยำเนื่องจากการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยได้มีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล วิธีการสร้างแบบทดสอบ วิธีการหาคุณภาพแบบทดสอบ การกำหนดจุดประสงค์ของแบบทดสอบให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้จากนั้นนำข้อสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตร IOC ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เมื่อได้แบบทดสอบที่มีคุณภาพแล้วจึงนำมาทดลองกับกลุ่มตัวอย่างพบว่าหลักสูตรท้องถิ่นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.50/80.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนเรื่อง ตำบลละลวด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับแนวคิดของวิชัย ประสิทธิ์วิฑูริเวช (2542 : 135) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรแกนกลางหรือหลักสูตรแม่บทที่พัฒนาในระดับชาติ มีการกำหนดองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสนองความต้องการของสังคมในลักษณะกว้าง ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คล้ายคลึงกัน เนื้อหาสาระ และประสบการณ์บางอย่าง ไม่สามารถประมวลรายละเอียดตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น บางเนื้อหาสาระไม่อาจสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ พงษ์ศิริปัญจนะ (2548 : 49) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอพระประแดงในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอพระประแดง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อท้องถิ่นอำเภอพระประแดงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมพร สถิตโกศล (2550 : 42)

ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินผลการใช้หลักสูตรการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโป่งหว้า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งหว้า จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนหลักสูตรการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโป่งหว้า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 70) คือ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง พบว่า ทุกผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นักเรียนได้คะแนนเพิ่มขึ้นทุกผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คือ ได้คะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.00-47.00 3.2) สอดคล้องกับนารีรัตน์ หลินกุล (2552 : 53) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง สามชุกตลาดร้อยปีสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สหวิทยาเขตเมืองสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สามชุกตลาดร้อยปี ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 หลังการเรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับเบญจมาศ ศรีนวล (2552 : 61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น สุพรรณบ้านเราเรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการเรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับเรวดี วงศ์แสง (2552 : 48) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การละเล่นพื้นบ้านล้านนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านปางคึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้านล้านนาหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร คือ คะแนนเฉลี่ยหลังใช้หลักสูตรเท่ากับ 8.75 คะแนน คะแนนเฉลี่ยก่อนใช้หลักสูตรเท่ากับ 6.58 คะแนนซึ่งมีคะแนนพัฒนาการหลังการใช้หลักสูตรเฉลี่ยเท่ากับ 2.17 คิดเป็นร้อยละ 21.70 สอดคล้องกับโรจน์ อ่อนสำลี (2552 : 63) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในเขตพื้นที่การศึกษาชัชวาท ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในเขตพื้นที่การศึกษาชัชวาท สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับเกษมศรี สมสาร (2553 : 48) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวเมืองพินุลมังสาหาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการสอนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวเมืองพิบูลมังสาหาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่า ก่อนใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับเบญจไจพร เชื้อทอง (2553 : 54) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นการเรียนรู้ตามวิถีพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอนด้วยหลักสูตรท้องถิ่นการเรียนรู้ตามวิถีพุทธ กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อน ใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนี ประสิทธิภาพเท่ากับ 0.6955 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 69.55 เนื่องจากหลักสูตร ท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนอย่างละเอียดทุกขั้นตอนตามขั้นตอนใน กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของทาบ (Taba, 1962 : 12) ดังนี้ 1) วินิจฉัยความต้องการ โดยสำรวจความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม 2) กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนและ มีความเข้าใจตรงกันตามที่สังคมต้องการ 3) การเลือกเนื้อหาสาระที่ต้องการนำมาสอนให้ตรงกับ ความต้องการและความจำเป็นของสังคม 4) จัดเนื้อหาสาระ โดยจัดระเบียบ จัดลำดับของ เนื้อหาสาระที่คัดเลือกไว้แล้วในขั้นตอนที่ 3 5) เลือกประสบการณ์การเรียนรู้ โดยคัดเลือก ประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นการนำมาเสริมเนื้อหาสาระให้สมบูรณ์ 6) การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ ตามลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ที่กำหนด 7) การตัดสินใจว่าเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้อะไรที่จะต้องประเมินผลว่าได้มีการเรียนรู้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือไม่เพียงใด พร้อมกำหนดวิธีการประเมินผล 8) ตรวจสอบความสมดุล ของลำดับขั้นรูปแบบการ สอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก่อนการนำไปทดลองใช้ 9) นำหลักสูตรไปทดลองใช้เพื่อ หาความเที่ยงตรงและประสิทธิภาพ ตลอดจนกำหนดระดับความสามารถที่ต้องการของผู้เรียน 10) การปรับปรุงและแก้ไข หลังจากการทดลองใช้ เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยพิจารณาถึง หลักการและทฤษฎีในการกำหนดโครงสร้างบนพื้นฐานที่สามารถปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสม ได้ 11) การพัฒนากรอบโครงสร้างเป็นการตรวจสอบเพื่อความสมบูรณ์ของขอบข่ายและความ เหมาะสมของลำดับเนื้อหาหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมา 12) นำหลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของเรวดี วงศ์แสง (2552 : 49) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การละเล่น พื้นบ้านล้านนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านปางคึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.63 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.00และยังสอดคล้องกับนารีรัตน์ หลินภูถ (2552 : 95) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนา

หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สามชุกตลาดร้อยปีสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สหวิทยาเขตเมืองสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน นโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและจัดกิจกรรมทุกอย่าง ประเด็น โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน ตามสภาพปัญหาชุมชน ความต้องการของท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียน และส่งเสริมให้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน สังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) การพัฒนาหลักสูตร พบว่า หลักสูตรท้องถิ่นสามชุกตลาดร้อยปี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สหวิทยาเขตเมืองสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีความสอดคล้องและเหมาะสม 3) การทดลองใช้หลักสูตร เรื่องสามชุกตลาดร้อยปี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สหวิทยาเขตเมืองสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น และจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความตั้งใจและสนใจ มีความกระตือรือร้นกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความสุขสนุกสนานกับการเรียน สามารถปฏิบัติกิจกรรมและจัดทำผลงานได้อย่างดี และ 4) การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สามชุกตลาดร้อยปี ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 หลังการเรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากหลักสูตรท้องถิ่นที่จัดทำขึ้นเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวของนักเรียน จึงทำให้ให้นักเรียนมีความสนใจเป็นพิเศษ พร้อมทั้งมีความสนใจในการที่จะศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม รวมทั้งการจัดการการเรียนรู้มีหลากหลายวิธีการ เรียนรู้ที่น่าสนใจเกิดความสนุกสนานในการเรียน กิจกรรมเร้าความสนใจ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ จึงส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด อยู่ในระดับมาก ดังนั้น แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องมีรายละเอียดชัดเจนถึงกิจกรรมนักเรียน บทบาทของครู การใช้สื่อ การวัดผล จนผู้อ่านมองเห็นภาพพฤติกรรมจริง ๆ ในห้องเรียนได้สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีของสุพิน บุญชูวงศ์ (2544 : 36) กล่าวว่า ลักษณะของกิจกรรมที่ดีต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งสำคัญหลายประการดังนี้ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ทุกอย่างต้องเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของการเรียน 2) การจัดลำดับของกิจกรรมการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ทั้ง 3 ด้านคือด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย 3) กิจกรรมการเรียนรู้ควรเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของผู้เรียน 4) กิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการจัดลำดับขั้นตอนเพื่อให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่องแต่ละกิจกรรมควรให้มีการสืบทอดต่อจากการเรียนรู้ที่มีอยู่ก่อนจะต้องเป็นการจัดลำดับจากรูปธรรมไป

หานามธรรมจากประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ไปสู่ประสบการณ์ที่อยู่ไกลและจากกระบวนการคิดการทำงานอย่างง่าย ๆ ไปสู่การให้เหตุผลที่เป็นแบบแผนและเป็นนามธรรม 5) กิจกรรมการเรียนรู้ควรทำให้บังเกิดความดีอย่างเต็มที่ทำให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 6) กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องทำทาสความสนใจของผู้เรียนให้นำสิ่งที่เรียนไปสถานการณ์หนึ่งไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ลักษณะเช่นนี้จะทำให้การเรียนต่อเนื่องกัน ไปสามารถอธิบายสิ่งใหม่คาดคะเนและพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ในโรงเรียนได้ 7) กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเป็นการพัฒนาการคิดส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดแบบสืบสวนสอบสวนและแก้ปัญหาตามแนวทางของตนและต้องรู้จักประเมินความคิดของตนเองด้วย 8) ควรให้นักเรียนได้เรียนรู้หลายๆทางการจัดกิจกรรมที่ให้โอกาสผู้เรียนได้สังเกตวิเคราะห์และอภิปรายโดยใช้สื่อการเรียนต่างๆมาประกอบกิจกรรมหากกิจกรรมหนึ่ง ๆ ไม่เหมาะกับผู้เรียนคนหนึ่งแต่อาจมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่ชดเชยได้ 9) ควรมีลักษณะเปิดกว้างแก่ผู้เรียนให้มีลักษณะที่แตกต่างกันทั้งในด้านเนื้อหาและแนวความคิดกิจกรรมลักษณะนี้ไม่จำเป็นจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวแต่เป็นการให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร สติโกศล (2550 : 43) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการใช้หลักสูตรการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโป่งหว้า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งหว้า จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่าการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนหลักสูตรการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านโป่งหว้า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับนริรัตน์ หลินภูถ (2552 : 54) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง สามชุกตลาดร้อยปีสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สหวิทยาเขตเมืองสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านเจตคติของนักเรียนต่อสามชุกตลาดร้อยปีอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับเบญจมาศ ศรีนวล (2552 : 62) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสุพรรณบ้านเรา เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านเจตคติต่อการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง เทียวคุ้มขุนแผน อยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับเวดี วงศ์แสง (2552 : 50) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การละเล่นพื้นบ้านล้านนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านปางคึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การละเล่นพื้นบ้านล้านนาอยู่ในระดับมาก

สรุปได้ว่า หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลวด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะ เพื่อให้สามารถนำผลงานการวิจัยพัฒนา
หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

1. เมื่อครูกำหนดเรื่องหรือรูปแบบของผลงานให้นักเรียนทำให้นักเรียน
ไม่กระตือรือร้นที่จะทำงาน เนื่องจากการจำกัดความคิดเห็นของนักเรียน ดังนั้น ครูควรให้
นักเรียนได้ทำผลงานหรือแสดงความคิดเห็นในลักษณะที่หลากหลายตามความสนใจและความ
ต้องการ ครูเพียงแต่กำหนดกรอบหรือหัวข้อกว้าง ๆ ไว้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบางแผนการจัดการเรียนรู้มีการสอนเกินเวลา ดังนั้น
ครูควรยืดหยุ่นเวลาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม
3. การศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนจำนวนมาก ๆ มักเกิดปัญหาด้านระเบียบวินัย
การควบคุมไม่ทั่วถึง ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องออกไปนอกสถานที่ ครู
นักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน และเจ้าหน้าที่ของแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ควรร่วมกันวางแผนการศึกษา
นอกสถานที่ โดยเน้นให้นักเรียนเคารพสถานที่ต่าง ๆ และปฏิบัติตนให้เหมาะสม และขอความ
ช่วยเหลือจากจากครูผู้สอนท่านอื่น ๆ ในโรงเรียน ในการควบคุมดูแลความปลอดภัย และอำนวยความสะดวกในการให้คำปรึกษาแนะนำกับผู้เรียนอย่างทั่วถึง
4. ควรให้บุคคลต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ดังนั้น นอกจากให้เพื่อน
ผู้ปกครองแล้ว ควรให้วิทยากรท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการประเมิน
เพื่อเป็นการสะท้อนความคิดเห็นในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลงานให้ดีขึ้น
5. นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตำบลละลาด
เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ฯลฯ ดังนั้น ทางโรงเรียนควรสนับสนุนส่งเสริมในกลุ่ม
สาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนรักและมีเจตคติที่ดี มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของ
ตนเองยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในเรื่องอื่น ๆ ของตำบลตำบลละลาด
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมในแต่ละสภาพ
ของท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนมากที่สุด

3. ควรมีการพัฒนาหลักสูตร เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และ ศิลปวัฒนธรรม

4. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับพฤติกรรมในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University